

Siim Paist
Sunly Wind OÜ
siim.paist@sunly.ee

Teie 19.04.20221 e-kiri
Meie 13.05.2022 nr 2-7/2022/323-2

Tehnilised tingimused planeeritava meretuulepargi SW1 hoonestusloa taotluse juurde

Lugupeetud Siim Paist

Sunly Wind OÜ (edaspidi klient) on pöördunud Elering AS (edaspidi Elering või põhivõrguettevõtja) poole planeeritava meretuulepargi SW1, mille maksimumvõimsus on 396 MW, elektrituruseaduse § 92¹ lõikes 1 toodud hoonestusloa jaoks sama paragrahvi lõikes kaks nõutud elektrivõrguga ühendamise tehniliste tingimuste taotlemiseks. Käesoleva kirjaga edastab Elering Teile planeeritava meretuulepargi SW1 elektrivõrguga ühendamise tehnilised tingimused.

Käesolevad tehnilised tingimused on mittesiduvad ja koostatud arvestades nende väljastamise ajal kehtivad kokkuleppeid ja tingimusi. Tehniliste tingimuste koostamisel aluseks võetud asjaolude muutumisel peate arvestama, et Eleringil on õigus vastavalt muuta ka tehnilisi tingimusi. Sellisteks asjaoludeks võivad olla võrku lisandunud uued tarbijaid või tootjaid ning võrgust lahti ühendatud olemasolevad tootmismoodulid nii Eestis kui ka Eestiga sünkroonselt töötavas elektrisüsteemis, muudatused liitumise valdkonda reguleerivates dokumentides ja nõuetes, elektrivõrgu või selle konfiguratsiooni muudatused mh ka naabersüsteemides jne.

Lähtuvalt „Eleringi AS elektri põhivõrguga liitumise tüüptingimustest“ (edaspidi liitumistingimused) on liitumise mõiste defineeritud kui nõuetekohase elektripaigaldise põhivõrguga ühendamist, põhivõrguga ühendatud tarbija või tootja elektrivõrguga nõuetekohase tootmismooduli ühendamist, põhivõrguga ühendatud tarbija või tootja elektripaigaldise muutmist segapaigaldiseks, põhivõrguga ühendatud segapaigaldise muudatust mahus mis tingib liitumistingimuste punktis 5.6 kirjeldatud tingimuste täitmiseks vajaliku ümberehituse ja/või -seadistuse või põhivõrguga ühendatud tarbija, tootja või jaotusvõrguettevõtja olemasolevas liitumispunktis/tarbimiskohas tarbimis- või tootmistingimuste muutmist, v.a olemasoleva tarbimis- ja/või tootmisvõimsuse vähendamine, mida käsitletakse elektripaigaldise ümberehitamisena.

Võrguühenduse tehniline lahendus

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määruse "Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri" § 19 lõikele 3 luuakse põhivõrguga uus võrguühendus nimipingel 110 kV või 330 kV. Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja § 19 lõike 5 kohaselt määrab võrguettevõtja uue võrguühenduse loomise või olemasoleva võrguühenduse tarbimis- või tootmistingimuste muutmise korral võrgu konfiguratsiooni ja tehnilised parameetrid. Põhjusel, et 110 kV elektrivõrgu läbilaskevõime ei ole üldjuhul piisav vastu võtma suuremaid võimsusi kui 100 MW, tuleb planeeritav meretuulepark SW1 ühendada Eleringi elektrivõrguga 330 kV pingestmel.

Kliendi poolt esitatud info kohaselt kaalutakse planeeritava meretuulepargi SW1 elektrivõrguga ühendamiseks kahe alternatiivset võimalust, kas Aulepa või Paldiski alajaamades, millest tulenevalt esitame käesolevate tehniliste tingimuste punktides 1.1 kuni 1.2 toodud variantidele omapoolsed tehnilised võimalused ning tingimused.

Liitumisühenduse võimaldamine Paldiski või Aulepa alajaamades tingib olulises mahus ülekandeliinide ja alajaamade rajamist, mis ei ole vajalikud Elektrituruseaduses ettenähtud põhivõrgu ülesannete täitmiseks Eleringi ning mis ei sisaldu seetõttu Eleringi arengukavas. Toodud põhjusel saame Teile pakkuda Paldiski või Aulepa alajaamades liitumiseks tähtaegse võrguühenduse võimalust, mille korral sõlmitakse võrgulepingu kehtivusajaga mitte rohkem kui 25 aastat alates liitumisprotsessi käigus rajatud põhivõrguettevõtja elektripaigaldise pingestamisest.

1.1 Liitumise tehniline lahendus planeeritava meretuulepargi SW1 liitumisel Eleringi Aulepa alajaamas

Esimese elektrivõrguga ühendamise variandina soovisite planeeritava meretuulepargi SW1 ühendada elektrivõrguga maismaal Aulepa alajaamas. Planeeritav meretuulepargi SW1 elektrivõrguga ühendamiseks on Eleringil vaja ehitada uus Aulepa 330 kV alajaam, kuhu rajatakse kliendi tootmismooduli ühendamiseks 330 kV pingestmele üks liituja lahter ning Aulepa alajaama elektrivõrguga ühendavate 330 kV ülekandeliinide lahtrid, Aulepa alajaama elektrivõrguga ühendavad 330 kV ülekandeliinid ning muud vajalikud elektrivõrgu elemendid, uute õhuliinide olemasoleva elektrivõrguga sidumiseks. Töökindluse nõude kohaselt tuleb rajatav Aulepa alajaam elektrivõrguga ühendada vähemalt kahe üheahelalise 330 kV õhuliini kaudu. Liitumisest tingituna võib Eleringil olla täiendavalt vajalik rekonstrueerida olemasolevaid 330 ülekandeliine.

1.2 Liitumise tehniline lahendus planeeritava meretuulepargi SW1 liitumisel Eleringi Paldiski alajaamas

Teise variandina nägite ette võimalust ühendada planeeritav meretuulepark SW1 Paldiski alajaamas. Toodud variandi puhul on Eleringil vaja ehitada uus Paldiski 330 kV alajaam, kuhu rajatakse kliendi tootmismooduli ühendamiseks 330 kV pingestmele üks liituja lahter ning Paldiski alajaama elektrivõrguga ühendavate 330 kV ülekandeliinide lahtrid, Paldiski alajaama elektrivõrguga ühendavad 330 kV ülekandeliinid ning muud vajalikud elektrivõrgu elemendid, uute õhuliinide olemasoleva elektrivõrguga sidumiseks. Töökindluse nõude kohaselt tuleb rajatav Paldiski alajaam elektrivõrguga ühendada vähemalt kahe üheahelalise 330 kV õhuliini kaudu. Liitumisest tingituna võib Eleringil olla täiendavalt vajalik rekonstrueerida olemasolevaid 330 ülekandeliine.

Samuti võib liitumine tootmissuunalise võimsusega 396 MW põhjustada kogu põhivõrgus ülekandeliinide ülekoormumist, mille vältimiseks tuleb nende ülekandevõimsust suurendada.

Ehitustööde alustamise eelduseks on alajaama ehituseks või laiendamiseks vajaliku kinnistu(te) Eleringi poolne omandamine ning rekonstrueeritavate või ehitatavate õhuliinide trassikoridori(de)le Eleringile kasutusõiguse saamine.

Liitumistasu maksumus

Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja § 25 lõike 3 kohaselt arvestatakse liitumistasu hulka kõik Eleringi poolt tehtavad uue tarbimis- või tootmisvõimsuse ühendamiseks vajalikud kulud. Liitumistasu arvutamisel lähtub Elering Konkurentsiameti poolt kinnitatud „Elering AS liitumistasu ja tarbimis- või tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise meetodika“, mis on kättesaadav põhivõrguettevõtja veebilehel <https://elering.ee/metoodika>.

Liitumistasu hulgas sisaldavad mh:

- tootismooduli võrguga ühendamise alajaama (ümber)ehitamise ja liitumispunktide rajamise kulud;
- alajaama, kuhu rajatakse tootismooduli liitumispunktid, elektrivõrguga ühendavate ülekandeliinide rajamise ning nende olemasoleva ülekandevõrguga ühendamise kulud;
- elektrivõrgu võimaliku läbilaskevõime suurendamisega seotud kulud;
- rajatavate või ümberehitatavate alajaamade aluste kinnistute omandamise ja uute või rekonstrueeritavate õhuliinide trassikoridori(de) kasutusõiguse saamise kulu;
- tootismooduli põhivõrguga ühendamise menetlustasu ning toimingutasu, mis on vastavalt 2 000 eurot ja 10 200 eurot.

Tootismooduli liitumiseks sobivaima alajaama välja selgitamiseks ning sellest lähtuva liitumistasu eelkalkulatsiooni koostamiseks on vaja läbi viia analüüs ning leida selle käigus tehnilis-majanduslikult eelistatavaim lahendus. Analüüsi koostamiseks palume Teil esitada kas liitumistaotluse, mille vastuseks väljastame Teile siduva liitumispakkumise või liitumise eeluuringu taotluse, mille vastuseks koostame tehnilised tingimused.

Tarbimiskoha elektrikatkestuse likvideerimise tähtajad

Tarbimiskoha kohta elektrikatkestuse likvideerimise tähtajad on sätestatud Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses “Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral” (edaspidi kvaliteedimäärus). Elektrikatkestuse mõiste on defineeritud põhivõrguettevõtja võrgulepingu tüüptingimustes. Võrgulepingu täitmisel lähtub Elering alati kehtivast määruse redaktsioonist.

Sõltuvalt liitumispunktide arvust ja tehnilisest lahendusest võib planeeritava tarbimiskoha rikkelise elektrikatkestuse likvideerimise tähtaeg olla kas 2 või 120 tundi.

Liitumise protseduurilised tingimused

Elektrivõrguga liitumine on reguleeritud õigusaktidega, milleks on Elektriturseadus, Vabariigi Valitsuse määrused "Võrgueeskiri" ja "Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri" ning Euroopa Komisjoni määrused:

- Euroopa Komisjoni määrus nr 2016/631 tootmisüksuste võrku ühendamise nõuete kohta (Requirements for Generators, edaspidi RfG);

- Euroopa Komisjoni määrus nr 2016/1388 tarbimise ühendamise nõuete kohta (Demand Connection Code, edaspidi DCC);
- Euroopa Komisjoni määrus nr 2016/1447 alalisvooluülekandesüsteemide ja alalisvooluühendusega energiapargimoodulite võrguühenduse nõuete kohta (requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules, edaspidi HVDC).

Samuti tuleb elektrivõrguga liitumisel lähtuda Eleringi elektri põhivõrguga liitumise tüüptingimustest, selle lisadest ja liitumistingimuste juurde kuuluvatest tehnilisi nõudeid käsitlevatest järgmistest juhenditest:

- Kliendi elektripaigaldise tehnilised nõuded;
- Kliendi elektripaigaldisega seotud andmevahetuse nõuded;
- Kliendi elektriosa projekti koostamise ja modelleerimise nõuded;
- Kliendi tootmismooduli katsetamise ja katsekava koostamise nõuded;
- Põhivõrguettevõtja elektripaigaldiste tehnilised põhimõtted ja lahendused.

Hetkel kehtivad Põhivõrguga liitumise tingimused on leitavad Eleringi kodulehelt („Elering AS elektri põhivõrguga liitumise tingimused“): <https://elering.ee/liitumistingimused-0>.

Kõik põhivõrguga ühendamise seotud menetlused, sealhulgas liitumistaotluse ja eeluuringutaotluse esitamine, tuleb edastada läbi liitumiste e-keskkonna <https://egle.ee/>.

Liitumise tehniline lahendus, selle hinnangulise maksumuse ja liitumispunkti väljaehitamiseks kuluva aja kohta saab Elering anda mittedivulge hinnangu ka liitumisele eelneva eeluuringu käigus, mille läbiviimiseks tuleb arendajal esitada eeluuringu taotlus. Eeluuringu taotluse alusel tehniliste tingimuste väljastamine on tasuline teenus, mille maksumus on 1 000 eurot ning millele lisandub käibemaks.

Liitumiseks peab klient esitama Eleringile liitumistaotluse. Liitumistaotlusega tuleb kliendil esitada kõik liitumistingimuste lisas 1 punktis 1.1.1 küsitud andmed ning punktis 1.1.2 nimetatud dokumendid. Pärast menetluse arve tasumist kliendi poolt ning liitumistaotluse vastuvõtmist Eleringi poolt väljastab Elering 90 päeva jooksul liitumispakkumuse, mille alusel sõlmitakse liitumisleping Eleringi ja kliendi vahel ning tasutakse liitumistasu kliendi poolt.

Kõikide liitumisega seotud tegelikud põhjendatud kulud ning liitumise toimingutasu finantseeritakse kliendi poolt kolmes osamaks. Esimese osamakse suuruseks on 20 % lepingujärgsest maksumusest ning mis teostatakse 60 päeva jooksul alates lepingu sõlmimisest. Teise osamakse suuruseks on 50 % liitumislepingus ettenähtud esialgsest liitumistasust ja mis tuleb tasuda liitumispunkti ehituse hanke võitja väljakuulutamisel alates 20 päeva jooksul. Kolmas osamakse moodustab ülejäänud osa tegelikest kuludest ja osamakse tasutakse liitumispunkti valmimisest alates 45 päeva jooksul. Liitumistasu arvutamisel lähtub Elering Konkurentsiameti poolt kinnitatud „Elering AS liitumistasu ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise metoodikast“, mis on kättesaadav põhivõrguettevõtja veebilehel: <https://elering.ee/metoodika>.

Pärast liitumislepingu ja õigusaktides toodud tingimuste täitmist tuleb sõlmida Eleringiga võrguleping. Võrgulepingu, sh ajutise võrgulepingu kehtivuse ajal reguleerivad pooltevahelisi suhteid muuhulgas ka Eleringi võrgulepingu tüüptingimused, mis on leitavad Eleringi kodulehelt:

<https://elearning.ee/vorguteenus#tab1>.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mirjam Pihlak
võrguteenuste talituse juhataja
tel 715 1309